

[Vilhelm Rasmussen.]

Dette er efter min Mening en meget overfladisk Form for Slutning, og hvad de Lærere angaar, der virker ved Statens Lærhøjskole, er det — jeg tror for alles Vedkommende — saadan, at disse meget fremragende Videnskabsmænd før har virket som Lærere i Børneskolen. Derfor har de naturligvis mere eller mindre Evne — for det er et Talent, der er forskelligt fordelt blandt Mennesker som alle andre Evner — i pædagogisk Henseende, samtidig med at de har de videnskabelige Kvalifikationer.

Dernæst vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger angaaende Spørgsmaalet om, hvilken Rolle Realeksamen og ligestillede Eksaminer kan tænkes at komme til at spille i Fremtiden. Flere ærede Medlemmer har med fuld Føje gjort opmærksom paa, at ca. 66 pCt. af Seminarieeleverne allerede nu møder med en saadan Eksamen, og dette er en Grund til til at være forbavset over Partiet Venstres Stilling, men der er en anden Grund, som forekommer mig at være endnu meget mere forbavsende.

Hvem er det nemlig, som det danske Samfund kan takke for, at der i dette Øjeblik er et saa stort Antal unge Mennesker i Danmark, som har Realeksamen eller Pige-skoleeksamen eller Gymnasieeksamen? Det er Venstres store Fører i Fortiden, Hr. J. C. Christensen, der gennemførte Almenskoleloven af 1903, ligesom han senere tillige med andre af Venstres førende Personligheder har været med til en betydelig Udvikling af Gymnasierne her i Danmark. Jeg har aldrig lagt Skjul paa, at jeg anser det for en særdeles stor Fortjeneste hos Hr. J. C. Christensen og en stor Fortjeneste hos Partiet Venstre, at det, da det kom til Magten i 1901, gennemførte Almenskoleloven af 1903. Det er denne Lov og den Udvikling, den efterhaanden har faaet, der er Skyld i, at der nu møder 66 pCt. med en eller anden Eksamen og søger Optagelse paa Seminarierne.

Nu vil Partiet Venstre, som var det førende, den Gang vi fik denne Lov, træffe Foranstaltninger, som skal hindre de unge Mennesker, der i Kraft af J. C. Christensens Lov har denne Uddannelse, i at komme ind paa Lærerskolerne. Det er da urimeligt, saa det forslaar noget. Men Motiveringen er ogsaa urimelig. Motiveringen skulde jo nemlig være den, at Lærerne, naar de har en eller anden Eksamen, i Kraft af hvilken de kan komme paa Lærerskolerne, skulde komme i Uoverensstemmelse med Befolkningen.

Hvad vil det nu sige, dette Krav, hvis vi virkelig tænker os det stillet? Vi maa

da undersøge, hvorledes Befolkningen er beskaffen økonomisk og socialt. Hvis vi gør det, kommer vi til det Resultat, at knap en Trediedel af Befolkningen giver sig af med Landbrug. Hvis vi derfor tænker os, at Lærerstanden, som ude i Folkeskolen med et rundt Tal tæller 12 000, skulde være et Udtryk for Befolkningen erhvervsmæssig set, saa skulde altsaa knap en Trediedel af Folkeskolens Lærere udgaa fra Landbrugshjem.

Nu er det jo imidlertid ikke den virkelige Tanke hos Venstre, for Sagen er den, at iblandt de Lærere, som er udgaaet fra den danske agerdyrkende Befolkning, er det store Flertal udgaaet fra Gaardmandsklassen og kun en forholdsmeæssigt meget ringe Del fra Husmandshjemmene — forholdsmeæssig ringe. Hvis vi derfor tænker os, at det i særlig Grad skulde være Gaardmandsstanden, der skulde, om jeg maa bruge det Udtryk, komme til Udtryk i Lærerstanden forholdsmeæssigt, saa vilde det føre til en meget mærkværdig Konsekvens, fordi alle danske Gaardmænd — Mænd, Kvinder og Børn — tilsammen er ca. 9 pCt. af den danske Befolkning. Jeg er meget flot, jeg siger 10 pCt., og saa kommer vi altsaa til det Resultat, at af de ca. 12 000 Lærere skulde 1 200 være udgaaet fra Gaardmandsklassen.

Jeg tror, det ærede Medlem vil indrømme mig, at naar man drager Konsekvenserne af den Tankegang, maa man sige, at saa maa Bestræbelserne gaa ud paa, at Arbejderklassen og andre Samfundslag i Forhold til deres Tal faar en Repræsentation blandt Lærerne, der svarer til disse Samfundsklassers Tal. Det er den rigtige Konsekvens, og det er en for Venstre meget farlig Konsekvens af de Synspunkter, her er anlagt.

Endelig vil jeg gøre opmærksom paa, at det naturligvis har sin Interesse, naar det ærede Medlem af det sidste Nummer af „Folkeskolen“ oplæser, hvad en Lærer har sagt, men det er da kun een Svale, og den gør ikke Sommer. Det kan umuligt afkræfte den Udtalelse, som er kommet til Orde fra Repræsentationen for Danmarks Lærerforeninger, den Udtalelse, der kom fra det store Møde, der blev afholdt i Efteraaret — det Møde, hvor hele Danmarks samlede Lærerstand paa lovlig Maade var repræsenteret. I denne Udtalelse udtaler man bl. a. Ønsket om en 4-aarig Uddannelse paa Lærerskolerne. Jeg maa derfor mene, at selv om det ærede Medlem har Ret i, at der er enkelte Lærere, som har udtalt sig imod en 4-aarig Uddannelse, har Lærer-